

> Retouradres Postbus 88 5000 AB Tilburg

Stichting Pallas
Postbus 185
7620 AD BORNE

Locatie Tilburg
Spoorlaan 420
Postbus 88
5000 AB Tilburg
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 63 02
F (088) 669 60 50
tilburg@owinsp.nl

Onze referentie
4322855/09NZ/41246/JvE

Bijlage(n)
definitief rapport van het
onderzoek in het kader van het
vierjaarlijks bezoek

Datum 24 april 2014
Betreft aanbieding definitief rapport onderzoek vierjaarlijks bezoek

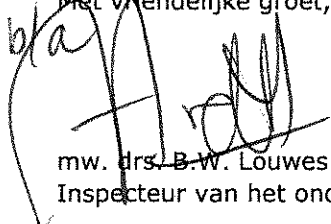
Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport van het onderzoek op Vrije School Meander op 17 maart 2014, in het kader van het vierjaarlijks bezoek. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad direct na ontvangst op de hoogte stelt van dit rapport.

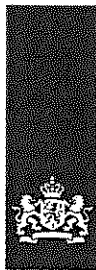
Naar aanleiding van de reactie op het conceptrapport is het rapport gewijzigd. Zo is de aangegeven spelfout gecorrigeerd. Voorts is op grond van de aangeleverde informatie indicator 9.1 alsnog gewaardeerd en tekstueel onderbouwd.

Vier werkweken na dagtekening van deze brief wordt het rapport van het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

mw. drs. B.W. Louwes
Inspecteur van het onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Vrije School Meander

Plaats : Nijmegen
BRIN nummer : 09NZ|C1
Onderzoeksnummer : 267161
Datum onderzoek : 17 maart 2014
Datum vaststelling : 24 april 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13

1 INLEIDING

Op 17 maart 2014 heeft de inspectie Vrije School Meander bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het al aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele klassen zijn bezocht voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directeur, enkele leraren en de intern begeleider zijn gevoerd;
 - twee leerlingen een gedicht en een verhaal hebben voorgelezen;
 - een nagesprek is gevoerd met een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderings van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

BEVINDINGEN

2.1 Algemeen beeld

Uit de bijlage van dit rapport blijkt dat de kwaliteit van het onderwijs op Vrije School Meander op orde is. De eind- en tussenopbrengsten liggen op het te verwachten niveau. Ook de zorg en de begeleiding voldoen over de hele linie aan de gestelde eisen. Daar tegenover staat dat er wat de kwaliteitszorg betreft nog enkele verbeteringen nodig zijn. In paragraaf 2.2 licht de inspectie dit verder toe en geeft aanknopingspunten voor verbetering.

Sinds het laatste onderzoek van de inspectie is de school verder gegaan met haar schoolontwikkeling. Er is een digitaal leerlingvolgsysteem ingevoerd en de leraren zijn gestart met het maken van groepsoverzichten en groepsplannen. Volgens de directeur en de intern begeleider is de meest positieve ontwikkeling echter de verandering in de teamcultuur. Leerkrachten werken met elkaar samen en niet meer 'ieder voor zich'.

Ook de leraren met wie is gesproken, geven aan er trots op te zijn dat de neuzen dezelfde kant op staan. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt en iedereen weet wat er van hen wordt verwacht. De sfeer op school is goed. De invoering van de methodiek van 'Zo leer je kinderen lezen en spellen' gaat voortvarend en lijkt een positief effect te hebben op de snelheid waarmee kinderen leren lezen. En dat biedt weer ruimte voor de ontwikkeling van de niet-cognitieve aspecten.

2.2 Toelichting

Opbrengsten

De eindopbrengsten op Vrije School Meander zijn voldoende, gezien de positieve resultaten van de leerlingen in 2012 en 2014. In 2013 scoorden de leerlingen onvoldoende op het Drempelonderzoek. Dat laatste was overigens geen verrassing voor de school. De klas 6 van het schooljaar 2012 – 2013 telde nog leerlingen, die voorheen in de zogenaamde Talanderklas hadden gezeten. Deze klas, bedoeld voor kinderen die niet goed mee konden komen, was intussen opgeheven en de leerlingen waren weer ingestroomd in de reguliere klassen van de school.

Om de tussentijdse opbrengsten te beoordelen, zijn de resultaten van de leerlingen op de toetsen voor technisch lezen (klas 1 en klas 2), begrijpend lezen (klas 4) en rekenen/wiskunde (klas 2 en klas 4) geanalyseerd. Gezien de manier waarop veel vrijescholen het aanvankelijk leesproces vorm geven, zijn ook de leesresultaten van klas 3 bij deze analyse betrokken. Over het geheel genomen voldoen de tussenopbrengsten aan de norm.

De gemiddelde vaardigheidsscore op de toets voor rekenen in klas 2 en klas 4 is voldoende. Dat geldt ook voor de leesresultaten van klas 3. Opvallend is zelfs de hoge score die de leerlingen in klas 4 op de toets voor begrijpend lezen halen. Daar staat tegenover dat de resultaten ook laten zien dat de gemiddelde vaardigheidsscore in een aantal klassen weliswaar voldoende is, maar dat toch relatief veel leerlingen beneden de ondergrens scores. Hun scores worden echter gecompenseerd door de hoge scores van de beter presterende leerlingen. Vrije School Meander telt enkele leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, ook in klas 6. Het gaat dan om leerlingen voor wie het reguliere programma niet haalbaar is. Voor deze leerlingen is een ontwikkelingsperspectief opgesteld, dat voldoet aan de eisen. De school volgt ook in voldoende mate of de leerlingen zich conform de verwachting ontwikkelen. De leraren volgen de sociaal-emotionele ontwikkeling niet met een landelijk genormeerd instrument, zodat een oordeel over het niveau van de sociale competenties niet mogelijk is.

Zorg en begeleiding

De uitvoering van de zorg op Vrije School Meander is adequaat. De wijze waarop de school vorm geeft aan dit aspect is dan ook over de hele linie als voldoende beoordeeld.

De leraren volgen de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde met behulp van landelijk genormeerde toetsen. In de kleutergroepen maken de leraren gebruik van het volgsysteem dat is ontwikkeld door de Begeleidingsdienst voor vrijescholen.

De school kent een zogenaamde hulpgroep, bestaande uit de intern begeleider, de remedial teachers, de schoolarts en de directeur. Zij overleggen met grote regelmaat en bij ieder overleg is een leraar van één de klassen aanwezig. Al met al is de school voldoende in staat om leerlingen die op- of uitvallen op tijd te signaleren. Daarbij is er steeds meer oog voor de vraag of leerlingen voldoende vaardigheidsgroei laten zien.

De leraren zijn bezig met de invoering van het handelingsgericht werken. Er worden groepsoverzichten gemaakt en groepsplannen opgesteld voor taal en rekenen.

Daarnaast heeft de school haar eerdere verworvenheden behouden. Leerlingen die uitvallen, krijgen zorg van de remedial teachers. Zij stellen de aard van de zorg vast, stellen (groeps-)handelingsplannen op, voeren deze uit en evalueren vervolgens de effecten. Als de geboden zorg onvoldoende resultaat oplevert, kan de school een beroep doen op externe instanties.

Tot slot van dit onderdeel is met de intern begeleider en de directeur een aantal aandachtspunten besproken. In de eerste plaats lijkt het van belang om de vaardigheidsgroei als criterium op te nemen in het werkplan zorg. Op die manier komen niet alleen de D- en E- leerlingen in beeld, maar ook andere leerlingen die onvoldoende vooruitgang laten zien. Dat laatste is van belang om ook bij deze groep leerlingen tijdig in te kunnen grijpen.

Een tweede aandachtspunt is de vraag hoe de informatie die nu in verschillende documenten staat vermeld, zo te rangschikken dat de groepshandelsplannen van de nodige individuele accenten kunnen worden voorzien. Dat laatste maakt het beter mogelijk om tijdig te evalueren of de leerling op de voor hem of haar specifieke genoemde zorgpunten voldoende vooruitgaat.

Kwaliteitszorg

Het merendeel van de indicatoren van de kwaliteitszorg is als voldoende beoordeeld.

Zo kent de school de achtergrond van haar leerlingen en handelt daar ook naar. Op basis van een inventarisatie van aspecten van de leerlingenpopulatie heeft de schoolleider diverse conclusies geformuleerd voor het onderwijsleerproces. Verder is er sprake van een systematische analyse van de eind- en de tussenopbrengsten. De uitkomsten worden geëvalueerd met de leraren. Ook wisselen de leraren van de parallelgroepen hun bevindingen uit. Naar aanleiding van de laatste trendanalyse is het besluit genomen om het leesonderwijs op een meer methodische manier aan te pakken. De school neemt daarmee afscheid van haar visie om het leren lezen in de drie laagste klassen niet te versnellen. Gekozen is voor de methodiek 'Zo leer je kinderen lezen en spellen'. Dit schooljaar heeft scholing plaatsgevonden en veel leraren passen het geleerde al toe. De leraren geven aan enthousiast te zijn over de gestructureerde aanpak en eerste resultaten.

Vrije School Meander besteedt voldoende aandacht aan het behoud van haar kwaliteit. Afspraken zijn vastgelegd en de directeur, de intern begeleider en één van de remedial teachers gaan na of iedereen volgens deze afspraken werkt. Verder informeert de school ouders en bestuur in voldoende mate over haar kwaliteit. Voor ouders is er een schoolgids en het bevoegd gezag ontvangt regelmatig managementrapportages, ook over de onderwijskwaliteit. Wel is het van belang om in de schoolgids meer aandacht te besteden aan de schoolontwikkeling, dan nu het geval is.

Op twee onderdelen van de kwaliteitszorg is nog verbetering nodig.

In de eerste plaats ontbreekt nog een systematiek om op een betrouwbare wijze na te gaan of het onderwijsleerproces voldoet aan schooleigen doelen. Er is nog niet vastgelegd hoe de school in een periode van vier jaar alle aspecten van het

onderwijs tegen het licht wil houden en langs welke meetlat ze de verzamelde gegevens wil leggen.

In de tweede plaats is de manier waarop Vrije School Meander aan de schoolontwikkeling werkt, onvoldoende planmatig. Weliswaar beschrijft de school in haar schoolplan 2011 – 2015 de beleidsvoornemens op hoofdlijnen, maar deze worden niet verder uitgewerkt in een jaarplan. Dat laatste betekent niet dat de school geen verbeteractiviteiten uitvoert, want dat is wel degelijk het geval. Concreet geformuleerde doelen kunnen het proces van schoolontwikkeling echter ondersteunen. Ze verplichten tot nadenken, maar uiteindelijk is geen discussie mogelijk over wat daadwerkelijk bedoeld en nagestreefd wordt.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op Vrije School Meander op het merendeel van de onderzochte indicatoren op orde is. De inspectie handhaaft daarom het al aan de school toegekende basisarrangement. De bevindingen van dit vierjaarlijks bezoek zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		•		
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	